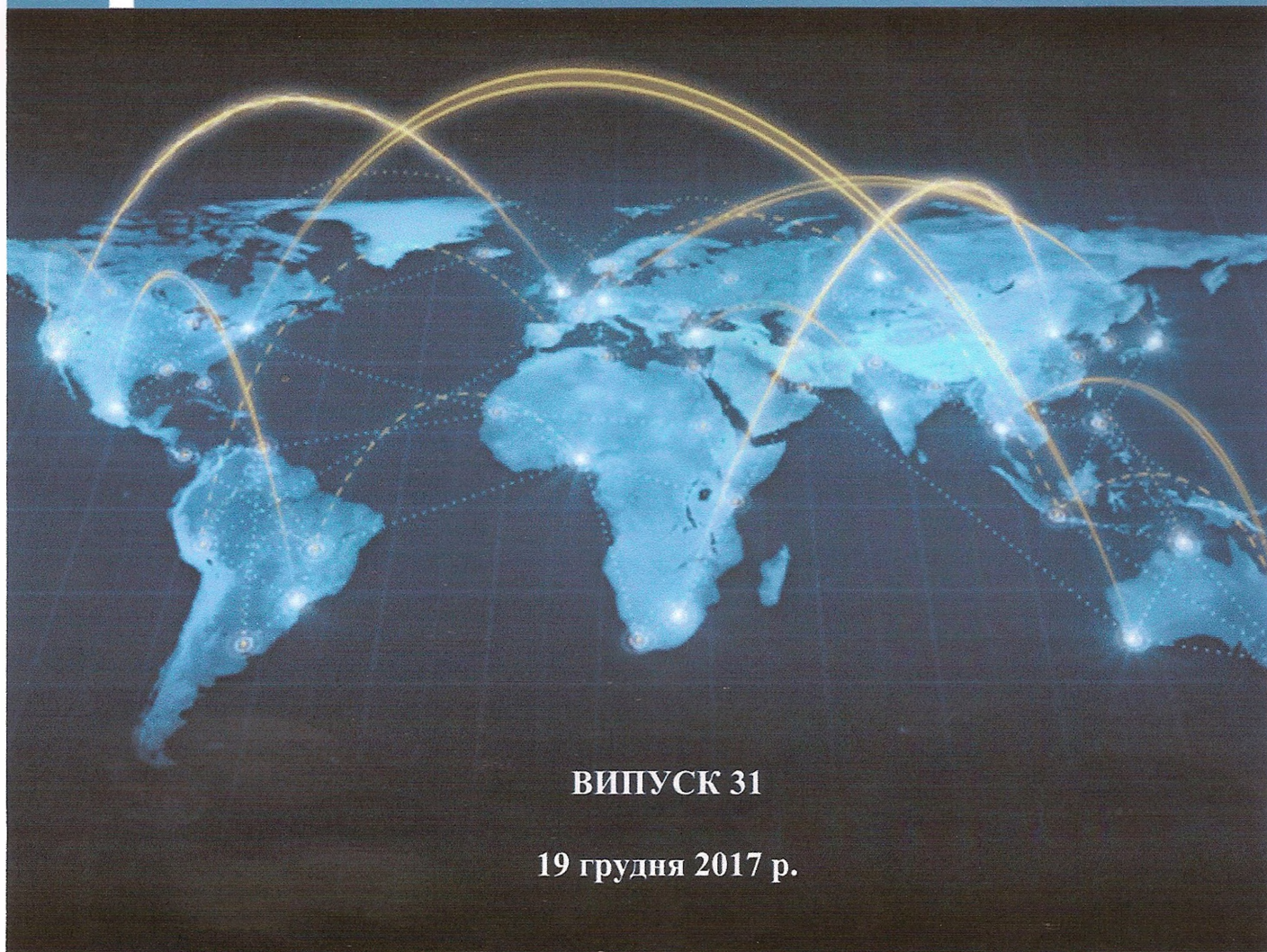

XXXI МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

ВИПУСК 31

19 грудня 2017 р.

м. Переяслав-Хмельницький

УДК 37.013.3:930.2:929]=161.2(043.2)

Ірина Розман
(Мукачєво, Україна)

ІСТОРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПЕРСОНАЛІЙ ЯК НАУКОВА НЕОБХІДНІСТЬ

Актуальність статті зумовлена зростаючим інтересом суспільства до вивчення педагогічних персоналій. Значна частина творчих біографій уперше стає предметом наукових досліджень. Цей процес вважається інноваційним в історико-педагогічній науці.

Ключові слова: педагогічні персоналії, дослідження, історико-педагогічна наука.

Actuality of the article is predefined by growing interest of society in the study of pedagogical personalias. Considerable part of creative biographies becomes the article of scientific researches first. This process is considered innovative in historic – pedagogical science.

Key words: pedagogical personalias, researches, historic – pedagogical science.

Людство вже здавна виношує думку про необхідність збереження, вивчення та популяризацію досягнень своєї історії, зокрема історії виховання та освіти. Без історії немає теорії, а без теорії немає і не може бути розвитку педагогічної практики.

Сучасність вимагає прогресивні пошуки надбань педагогів минулого для того, щоб осмислити те, що ми вважаємо нашим духовним багатством. Доцільним є творчо використовувати найбільш раціональні, випробувані часом педагогічні думки, збагачувати арсенал педагогічних ідей сучасної національної школи. Необхідно розглянути і ознайомитись з ідеями найбільш відомих діячів педагогічної ниви України.

Не претендуючи на вичерпну інформацію про розвиток української педагогічної думки, перспективи дослідження персоналій полягають у широкому і різноплановому динамізмі вивчення педагогічних інтересів представників вітчизняної педагогіки [4].

З цієї причини необхідно зауважити, що особливо заслужено оцінена науковою і учительською громадськістю ґрунтовне дослідження «Педагогічні ідеї Тараса Григоровича Шевченка», де розглянуто проблему дитинства в творчості Т.Г.Шевченка, дано аналіз букваря для недільних шкіл, яскраво розкрито педагогічні ідеали Шевченка, його думки про суспільне і сімейне виховання дітей, народну грамотність, жіночу освіту, роль рідного слова і особистості педагога у навчанні і вихованні.

Разом з тим, необхідно зазначити, що у 1940 році з-під пера вченого, члена-кореспондента АПН С.Х.Чавдарова з'явився у світ перший підручник «Педагогіка» на українській мові, а також «Методика викладання української мови». Особливістю підручника було те, що С.Х.Чавдаров наголошував на патріотичне виховання дітей в сім'ї.

Видатною особистістю на Україні в галузі психолого-педагогічних знань був дійсний член АПН СРСР, доктор психологічних наук, професор, заслужений діяч науки Григорій Силович Костюк, який створив НДІ психології і був протягом 25 років незмінним його директором.

Позитивну оцінку дістали такі праці як «Педагогічні ідеї А.С.Макаренка і сучасність» професора М.П.Ніженського, який, крім цього, піднімає проблеми педагогічної майстерності, використання передового досвіду, а також праці доктора педагогічних наук, професора Дмитра Лавровича Сергієнка, який успішно досліджував проблеми участі школярів у сільському і господарстві та проблеми викладання біології у середній школі. Він узагальнив кращий досвід шкіл республіки з суспільно-корисної праці, роботу виробничих бригад і ланок, організації змісту праці, соцзмагання. Д.Л.Сергієнко розробив методику формування політехнічних знань, умінь і навичок при вивченні шкільних предметів. Цьому дослідженні присвятив свою працю «Політехнічна освіта і трудове навчання у сільській школі» [2, с. 6].

Група педагогів-науковців створює новий, оригінальний підручник із історії педагогіки, а І.В.Пука освітлює шляхи становлення школи на Україні в 1917 – 1920 рр. Б.М.Мітюров та Л.Г.Баїк віддзеркалюють історію освіти, школи і педагогічної думки на західноукраїнських землях.

Серед відомих педагогів-емігрантів активну участь у розвитку освіти брав і Василь Михайлович Пачовський, який на Закарпатті реалізовував деякі свої ідеї створення національної школи. Національну історію, мову і літературу вважав центральними засобами виховання. В.Пачовський створив підручник «Історія Підкарпатської Русі. Ч.1», а також історичне видання «Срібна земля: Тисячоліття Карпатської України» (1938). У 1920-1930 рр. викладав історію в Берегівській гімназії.

Завдяки вивчення педагогічних персоналій недавнього минулого науковці вважають, що найбільш повне та репрезентативне дослідження освітньо-виховних феноменів минулого можливе лише у контексті розвитку педагогічної думки. За словами академіка О.Сухомлинської, вивчення й аналіз персоналій як окремого предмета історико-педагогічного дослідження має важливе значення, оскільки особиста біографія часто є основою наукової реконструкції епохи та висвітленням загально-педагогічного досвіду певного періоду [5, с. 35].

Педагогічна персоналія завжди буде в центрі історико-педагогічних досліджень тому, що дослідження педагогічної спадщини видатних учених, науковців, педагогів дає змогу об'єктивно відтворювати минуле, адекватно сприймати теперішнє і свідомо прогнозувати майбутнє [1, с. 2].

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Адаменко О.О. Методологія персоніфікованого дослідження. URL: <http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/library.udpu.org.ua> (дата звернення 14.12.2017)
2. Гомоннай В., Росул В. Видатні педагоги України (XIX – XX ст.). Ужгород: Закарпаття, 2001. 65 с.
3. Кабанова О. Дитячий рух та його значення в педагогічній спадщині Івана Соколянського (1889 – 1960). URL: <http://library.udpu.org.ua> (звернення 14.12.2017)
4. Мосіяшенко В.А., Задорожна Л.В., Курок О.І. Історія педагогіки України в особах. Суми: Університетська книга, 2005. 272 с.
5. Соколянський Іван Панасович// Українська педагогіка в персоналіях : навчальний посібник : у 2 кн. Кн. 2. XX століття / За ред. О. В. Сухомлинської. К. : Либідь, 2005. С. 296 – 302.

УДК 371.315:811.134.2(045)

Алла Рубан
(Київ, Україна)

ТРУДНОЩІ ІСПАНОМОВНОГО АУДІЮВАННЯ

У статті представлено процес аудіювання й охарактеризовано психофізіологічні механізми його перебігу. Виокремлено групи труднощів у сприйнятті й розумінні іспаномовних аудіоповідомлень.

Ключові слова: аудіювання, психофізіологічні механізми, труднощі іспаномовного аудіювання.

In the article there is presented the process of listening comprehension and psychophysiological mechanisms are characterized. Groups of difficulties in perception and comprehension of Spanish audio-texts are distinguished.

Key words: listening comprehension, psychophysiological mechanisms, difficulties in Spanish listening comprehension.